II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Φεβρουαρίου 1994

σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 53 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚΑΕ

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(94/285/Ευρατόμ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 53 δεύτερο εδάφιο,

την επιστολή της 20ής Ιανουαρίου 1994 της εταιρείας Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

α) Σχετικά με τις ενέργειες του οργανισμού εφοδιασμού της Ευρατόμ

(1) Η γερμανική εταιρεία Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH, εφεξής καλούμενη KLE, επιχείρηση λειτουργίας πυρηνικού σταθμού, και ως εκ τούτου χρήστης ουρανίου, με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 1993, η οποία ελήφθη στις 29 Νοεμβρίου 1993, υπέβαλε προς έγκριση στον οργανισμό εφοδιασμού της Ευρατόμ, εφεξής καλούμενος ο «Οργανισμός», βάσει του άρθρου 52 της συνθήκης, σύμβαση προμήθειας 400 τόνων ουρανίου υπό μορφή UF6 την οποία συνήψε με τη βρετανική εταιρεία British Nuclear Fuels pls, εφεξής καλούμενης «BNFL».

(2) Λαμβάνοντας υπόψη το χαμηλό ύψος των τιμών και τα ελλιπή στοιχεία σχετικά με τη χώρα προέλευσης των προς παράδοση υλικών, ο Οργανισμός, με επιστολή της 10ης Δεκεμβρίου 1993, κάλεσε τα συμβαλλόμενα μέρη να δηλώσουν τη χώρα προέλευσης του ουρανίου· συγχρόνως, ο ανωτέρω Οργανισμός επεσήμανε τις απαιτήσεις της κοινής πολιτικής εφοδιασμού κυρίως σε ό,τι αφορά προμήθειες από τις Δημοκρατίες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, εφεξής καλούμενη «ΚΑΚ».

(3) Απαντώντας με επιστολή της στις 14 Δεκεμβρίου 1993 η BNFL γνωστοποίησε ότι το ουράνιο, του οποίου η προμήθεια αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, προήρχετο από την ΚΑΚ και πιθανόν να είναι ρωσικής προέλευσης.

(4) Με επιστολή του, στις 20 Δεκεμβρίου 1993, ο Οργανισμός παραπέμποντας στην επιστολή του της 10ης Δεκεμβρίου 1993, εκφράζει εκ νέου τις επιφυλάξεις που απορρέουν από την κοινή πολιτική εφοδιασμού έναντι της υποβληθείσας σύμβασης και κάλεσε τα συμβαλλόμενα μέρη να υποβάλουν σ' αυτόν πιθανές παρατηρήσεις πριν ο Οργανισμός λάβει σχετική απόφαση.

(5) Η KLE, με επιστολή της στις 29 Δεκεμβρίου 1993, διαβίβασε στον Οργανισμό αντίγραφο της επιστολής της ιδίας ημέρας προς την Επιτροπή, με την οποία η KLE, επικαλούμενη τις διατάξεις του άρθρου 53 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης διατύπωσε αιτιάσεις για τη «μη τοποθέτηση» εκ μέρους του Οργανισμού.

(6) Στις 6 Ιανουαρίου 1994 ο Οργανισμός υπέγραψε την υποβληθείσα σ' αυτόν σύμβαση προμήθειας με την προσθήκη του ακόλουθου κειμένου:

«Η σύμβαση υπογράφεται βάσει της επισυναπτόμενης απόφασης αριθ. 1/94 του οργανισμού εφοδιασμού Ευρατόμ υπό τον όρο ότι, σύμφωνα με την εν λόγω σύμβαση για την προμήθεια φυσικού ουρανίου

τούτο δεν θα προέρχεται άμεσα ή έμμεσα, από τα αποθέματα κράτους της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ)».

Η υπογραφείσα σύμβαση και η εκδοθείσα την ίδια ημέρα «απόφαση αριθ. 1/94 του Οργανισμού Εφοδιασμού Ευρατόμ σχετικά με την υποβληθείσα στις 29 Νοεμβρίου 1993 σύμβαση για την προμήθεια φυσικού ουρανίου που συνήφθη μεταξύ της εταιρείας Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH και της British Nuclear Fuels pls» επιδόθηκαν στις εταιρείες KLE και BNFL στις 6 Ιανουαρίου 1994. Για τις λεπτομέρειες της νομικής θεμελίωσης της απόφασης αριθ. 1/94 γίνεται παραπομπή στη νομική εκτίμηση.

6) Περί αρμοδιότητας της Επιτροπής

(7) Με την προαναφερθείσα στο σημείο 5 επιστολή της 29ης Δεκεμβρίου 1993 η KLE κοινοποίησε στην Επιτροπή, επικαλούμενη τις διατάξεις του άρθρου 53 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, την «μη τοποθέτηση» εκ μέρους του Οργανισμού, την οποία ανέλυσε στην επιστολή της, και μετά από ανάπτυξη των νομικών ισχυρισμών της ζήτησε να αναγνωρισθεί η νομιμότητα των αξιώσεών της.

Η KLE θεμελίωσε τις εγερθείσες αιτιάσεις που επικαλέστηκε για την «μη τοποθέτηση» εκ μέρους του Οργανισμού στο γεγονός ότι ο Οργανισμός, μετά την παραλαβή της σύμβασης στις 29 Νοεμβρίου 1993 άφησε να παρέλθει άπρακτη, χωρίς να εκδώσει σχετική απόφαση, η προθεσμία των δέκα εργάσιμων ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 5α στοιχείο στ) του κανονισμού του οργανισμού εφοδιασμού της Ευρατόμ της 5ης Μαΐου 1960 σχετικά με τη διαδικασία που αφορά την αντιπαράθεση της προσφοράς και της ζήτησης για μεταλλεύματα, αρχικά υλικά και ειδικά σχάσιμα υλικά [1], που τροποποιήθηκε από τον κανονισμό της 25ης Ιουλίου 1975 [2], εφεξής καλούμενος «ο κανονισμός».

(8) Η KLE με επιστολή της στις 20 Ιανουαρίου 1994, διαβίβασε στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 53 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, την απόφαση αριθ. 1/94 του Οργανισμού και υπέβαλε τα ακόλουθα αιτήματα:

«1. να δοθεί εντολή στον οργανισμό εφοδιασμού της Ευρατόμ να συνάψει την υποβληθείσα σ' αυτόν στις 29 Νοεμβρίου 1993 σύμβαση της 10ης/22ας Νοεμβρίου 1993 μεταξύ της KLE και της BNFL για την προμήθεια 400 τόνων ουράνιου τύπου UF6·

2. να αναγνωρισθεί ότι η Ευρατόμ σε περίπτωση που η αναφερόμενη στο σημείο 1 σύμβαση προμήθειας δεν θα μπορεί να ισχύει ή δεν ισχύει έναντι της BNFL ή η ισχύς της αίρεται εκ των υστέρων ή οι συμβατικές αξιώσεις δεν μπορούν να επιβληθούν ή είναι δυνατόν να επιβληθούν μόνον κατόπιν ομολογιών, λόγω της εκπρόθεσμης ή υπό όρους σύναψης της σύμβασης από τον οργανισμό εφοδιασμού Ευρατόμ, η Ευρατόμ υποχρεούται να αποζημιώσει την KLE και ότι η αποζημίωση θα καλύπτει την υψηλότερη τιμή αγοράς και όλες τις πρόσθετες δαπάνες, λοιπές επιβαρύνσεις και έξοδα που θα προκύψουν για την KLE κατά τη σύναψη σύμβασης υποκατάστασης ή την τήρηση της σύμβασης που υπογράφηκε υπό όρους από τον Οργανισμό·

3. επικουρικά, σε περίπτωση που απορριφθεί το αναφερόμενο στο σημείο 1 αίτημα, να αναγνωρισθεί ότι ο Οργανισμός οφείλει να αποζημιώσει με υψηλότερη τιμή την KLE για τις ζημίες που υπέστη δεδομένου ότι λόγω της μη εμπρόθεσμης τοποθέτησης του Οργανισμού για τη σύναψη της σύμβασης προμήθειας ή λόγω της επελθούσας νομικής αβεβαιότητας από την υπό όρους υπογραφή της σύμβασης, η KLE μπορεί καθυστερημένα πλέον να ενεργήσει για τη σύναψη σύμβασης υποκατάστασης, δηλαδή κατόπιν επίσημης κοινοποίησης, βάσει των όρων του αιτήματος, της άνευ όρων απόφασης του οργανισμού εφοδιασμού Ευρατόμ δυνάμει του άρθρου 5α στοιχείο η) 1η περίοδος του κανονισμού του Οργανισμού, ή κατόπιν απόρριψης της εντολής εκ μέρους της Επιτροπής σύμφωνα με το σημείο 1·

4. να επιβαρυνθεί με τα διαδικαστικά έξοδα ο οργανισμός εφοδιασμού Ευρατόμ».

(9) Η KLE για να αιτιολογήσει τα αιτήματά της προέβαλε τις ακόλουθες αιτιάσεις:

— εκπρόθεσμα ληφθείσα απόφαση (6 Ιανουαρίου 1994) του Οργανισμού,

— παράβαση της συνθήκης και των κανόνων δικαίου για την εκτέλεσή της, ιδίως του άρθρου 5α του κανονισμού του Οργανισμού,

— αναρμοδιότητα του Οργανισμού και καταστρατήγηση της κοινής αγοράς,

— παραβίαση γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου,

— κατάχρηση της διακριτικής εξουσίας του Οργανισμού,

— μη δημιουργία «προνομιακής θέσης έναντι άλλων καταναλωτών» σε περίπτωση σύναψης σύμβασης άνευ όρων.

Οι αιτιάσεις αυτές υποδιαιρούνται σε επιμέρους σημεία προσφυγών των οποίων οι λεπτομέρειες αναφέρονται στην επιστολή της 20ής Ιανουαρίου 1994.

(10) Η Επιτροπή απέρριψε με απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 1994 τα αιτήματα που υπέβαλε η KLE με την επιστολή της 29ης Δεκεμβρίου 1993. Για τις λεπτομέρειες των αιτιολογικών σκέψεων η Επιτροπή παραπέμπει στο περιεχόμενο αυτής της απόφασης.

[1] ΕΕ αριθ. 32 της 11. 5. 1960, σ. 777/60.
[2] ΕΕ αριθ. L 193 της 25. 7. 1975, σ. 37.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

α) Προκαταρκτική παρατήρηση και αιτιάσεις για την εκπρόθεσμη έκδοση της απόφασης

(11) Η KLE με επιστολή της 20ής Ιανουαρίου 1994 διαβίβασε στην Επιτροπή την απόφαση αριθ. 1/94 του Οργανισμού και υπέβαλε τέσσερα αιτήματα. Η KLE ισχυρίζεται σχετικά κυρίως ότι η απόφαση εκδόθηκε εκπρόθεσμα και συνεπώς θεωρείται εκ των πραγμάτων, για διαφόρους λόγους, ως παράνομη.

(12) Στο βαθμό που η KLE διατυπώνει εκ νέου την αιτίαση ότι ο Οργανισμός ενήργησε εκπρόθεσμα η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφασή της της 4ης Φεβρουαρίου 1994. Στο σημείο 13 της εν λόγω απόφασης η Επιτροπή διαπίστωσε ότι στην προκειμένη περίπτωση η προθεσμία των δέκα εργάσιμων ημερών, για την τοποθέτηση εκ μέρους του Οργανισμού άρχισε στις 15 Δεκεμβρίου 1993 και έληξε στις 6 Ιανουαρίου 1994, ήτοι με την παρέλευση της ημέρας κατά την οποία ο Οργανισμός εξέδωσε τη διαβιβασθείσα απόφαση και προέβη στην επίδοση στην KLE και την BNFL. Η εκ νέου προβολή του αιτήματος από την KLE δεν είναι βάσιμη για να θέσει υπό αμφισβήτηση αυτήν τη διαπίστωση.

(13) Εφόσον η KLE διατυπώνει την αιτίαση της αντικανονικότητας της απόφασης αριθ. 1/94 επιβάλλεται να εξετασθεί αν οι προβαλλόμενες από την KLE αιτιάσεις είναι δικαιολογημένες.

β) Σχετικά με την αιτίαση παραβίασης της συνθήκης και των εφαρμοστέων νομικών κανόνων για την εκτέλεση της συνθήκης

(14) Για την αιτιολόγηση αυτής της αιτίασης η KLE ισχυρίζεται ότι ο Οργανισμός υποχρεούται βάσει του άρθρου 5α του κανονισμού του να συνάπτει κάθε σύμβαση προμήθειας η οποία πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 5α. Μια τέτοια απαίτηση για τη σύναψη σύμβασης δε στηρίζεται ούτε στις διατάξεις της συνθήκης, ούτε και στον κανονισμό του Οργανισμού.

Συνεπώς βάσει του άρθρου 61 της συνθήκης, ο Οργανισμός δεν υποχρεούται να ικανοποιεί παραγγελίες αν υφίστανται «νομικά ή πραγματικά εμπόδια» που αντιτίθενται στην εκτέλεσή τους. Ένα τέτοιο νομικό εμπόδιο υφίσταται ιδίως όταν ο Οργανισμός με την ικανοποίηση της παραγγελίας εξασφαλίζει «προνομιακή θέση σε ορισμένους καταναλωτές», πράγμα το οποίο θα ήταν αντίθετο με τις διατάξεις του άρθρου 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της συνθήκης. Ο Οργανισμός ορθώς επισήμανε στο σημείο IV της απόφασής του τη σημασία αυτής της διάταξης η οποία είναι δεσμευτική γι' αυτόν.

Επιπλέον, βάσει των διατάξεων του άρθρου 5α του κανονισμού του Οργανισμού δεν υφίσταται καμία αξίωση για τυχόν σύναψη σύμβασης δεδομένου ότι ο Οργανισμός δυνάμει των στοιχείων ζ) και η), δικαιούται να αρνηθεί, ενδεχομένως, τη σύναψη της σύμβασης.

(15) Η KLE ισχυρίζεται περαιτέρω ότι από τις γενικές διατάξεις περί εφοδιασμού της συνθήκης δεν απορρέει, χωρίς ρητή εξουσιοδότηση του κοινοτικού δικαίου, μια «πολιτική γεωγραφικής διαφοροποίησης». Ισχυρίζεται επιπλέον ότι δεν έχει παραχωρηθεί αρμοδιότητα στον Οργανισμό «για να διευθύνει την αγορά» και «να ενεργεί για λογαριασμό των κοινοτικών παραγωγών με ελέγχους προς υποστήριξη των τιμών», καθώς και καμία «γενική εξουσιοδότηση» βάσει του άρθρου 2 στοιχείο δ) της συνθήκης.

Η προβολή των αιτημάτων της KLE παραγνωρίζει, κατά την άποψη της Επιτροπής, τη σημασία και την έκταση των δικαιωμάτων τα οποία αναθέτει η συνθήκη στην Κοινότητα και ιδίως στον Οργανισμό, για την άσκηση μιας κοινής πολιτικής εφοδιασμού υπό την έννοια του άρθρου 52 πρώτο εδάφιο.

(16) Όσον αφορά, καταρχάς, το γενικό στόχο και τις αρχές μιας διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού στον ενεργειακό τομέα, δέον να αναφερθεί ότι για τον εν λόγω στόχο από πολλού επικρατεί ομοφωνία στην Κοινότητα. Έτσι, το Συμβούλιο στην απόφασή του της 16ης Σεπτεμβρίου 1986 για τους νέους στόχους της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής για το 1995 και τη σύγκλιση των πολιτικών των κρατών μελών [1] εξέφρασε σαφώς την άποψη:

«ότι η ενεργειακή πολιτική της Κοινότητας και των κρατών μελών πρέπει να επιδιώκει την επίτευξη των ακόλουθων οριζόντιων στόχων:

α) ασφαλέστερες συνθήκες εφοδιασμού και μείωση των κινδύνων απότομων διακυμάνσεων των τιμών της ενέργειας:

— γεωγραφική διαφοροποίηση των εξωτερικών ενεργειακών πηγών εφοδιασμού της Κοινότητας, ...»

(17) Ειδικά για τον εφοδιασμό με πυρηνικά υλικά η κοινή πολιτική εφοδιασμού πρέπει να κατευθύνεται, σύμφωνα με το άρθρο 52 της συνθήκης, με βάση τους στόχους του άρθρου 2 της συνθήκης. Βάσει του άρθρου 2 στοιχείο δ), η Κοινότητα μεριμνά για τον «τακτικό και δίκαιο εφοδιασμό όλων των καταναλωτών της Κοινότητας με μεταλλεύματα και πυρηνικά καύσιμα». Συγχρόνως, η Κοινότητα, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο γ), οφείλει να διευκολύνει τη δημιουργία των βασικών εγκαταστάσεων «που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας εντός της Κοινότητας», πράγμα που περιλαμβάνει την συνεκτίμηση των συμφερόντων των παραγωγών.

(18) Με βάση αυτούς τους γενικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής καθώς και τις ιδιαίτερες υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συνθήκη και δεσμεύουν κατά

[1] ΕΕ αριθ. C 241 της 25. 9. 1986, σ. 1.

τον ίδιο τρόπο την Επιτροπή όσο και τον Οργανισμό, η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στην προσπάθεια του Οργανισμού για μια γεωγραφική διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας από αποθέματα εκτός της Κοινότητας. Τούτο ισχύει πόσο μάλλον υπό τις σημερινές συνθήκες στην παγκόσμια αγορά σε ό,τι αφορά το φυσικό ουράνιο, η οποία ενέχει μακροπρόθεσμα κινδύνους τους οποίους ορθώς επεσήμανε ο Οργανισμός στο σημείο II της απόφασής του.

(19) Επιπλέον, εφόσον η KLE δεν στρέφεται κατά της αρχής μιας γεωγραφικής διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού αλλά αμφισβητεί τον τρόπο και τη μορφή της νομικής εφαρμογής της, η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με την άποψη της KLE σύμφωνα με την οποία η εφαρμογή αυτή θα απαιτούσε για την τροποποίηση του κανονισμού του Οργανισμού, την έκδοση κανονισμού του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 203 της συνθήκης ή ακόμη και τροποποίηση του κεφαλαίου VI της συνθήκης.

(20) Βάσει του άρθρου 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) της συνθήκης, ο Οργανισμός έχει στα πλαίσια της κοινής πολιτικής εφοδιασμού το *αποκλειστικό* δικαίωμα «να συνάπτει συμβάσεις προμήθειας μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών ή ειδικών σχασίμων υλικών που προέρχονται από κράτη μέλη εκτός της Κοινότητας». Οι διατάξεις του άρθρου 64 της συνθήκης ορίζουν ότι:

«Ο Οργανισμός, ενεργώντας στα πλαίσια των συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ της Κοινότητας και ενός τρίτου κράτους ή διεθνούς οργανισμού, έχει το αποκλειστικό δικαίωμα, πλην εξαιρέσεων που προβλέπονται από την παρούσα συνθήκη, να συνάπτει συμφωνίες ή συμβάσεις που έχουν ως κύριο αντικείμενο την προμήθεια μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών ή ειδικών σχασίμων υλικών που προέρχονται από το εξωτερικό της Κοινότητας».

Με την επιφύλαξη πιθανών οδηγιών της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 53 πρώτο εδάφιο της συνθήκης, ο Οργανισμός βάσει των διατάξεων αυτών, δεν νομιμοποιείται μόνον να αποφασίζει για το αν και με ποιούς εταίρους αυτός θα συνάπτει συμβάσεις και συμφωνίες για προμήθεια μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών ή ειδικών σχασίμων υλικών που προέρχονται από το εξωτερικό της Κοινότητας, αλλά επιπλέον δικαιούται να καθορίζει λεπτομερώς τους όρους που κρίνει απαραίτητους για τις προμήθειες αυτές.

Ο οργανισμός δεν χάνει τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από τις διατάξεις της συνθήκης εκ του γεγονότος ότι στο πλαίσιο μιας απλουστευμένης διαδικασίας, βάσει του άρθρου 60 έκατο εδάφιο της Συνθήκης, επιτρέπεται απλοποιημένη και άμεση προετοιμασία των συμβάσεων από τους ίδιους τους παραγωγούς και τους καταναλωτές.

Το αποκλειστικό δικαίωμα για τη σύναψη συμβάσεων προμήθειας από κράτη εκτός της Κοινότητας ανήκει, βάσει του άρθρου 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) της συνθήκης στον Οργανισμό, ο οποίος είναι αρμόδιος για την άσκηση των απονεμηθέντων σ' αυτόν από τη συνθήκη δικαιωμάτων στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής εφοδιασμού. Η ισχύς των ανωτέρω δικαιωμάτων δεν εξαρτάται από τον κανονισμό του Οργανισμού, ούτε για την άσκησή τους απαιτείται σχετικός κανονισμός του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 203 της συνθήκης ή τροποποίηση του κεφαλαίου VI.

(21) Σε ό,τι αφορά τις λοιπές προμήθειες από τα κράτη που προέκυψαν από τη διάσπαση της Σοβιετικής Ένωσης κρίνεται σκόπιμο, βάσει των άρθρων 64 και 101 της συνθήκης, να επισημανθεί ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας συνήψε τον Ιανουάριο 1990 με την Ένωση Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών συμφωνία για το εμπόριο και την εμπορική και οικονομική συνεργασία [1]. Δυνάμει του άρθρου 14 της συμφωνίας αυτής το εμπόριο μεταξύ των συμβαλλομένων μερών διεξάγεται βάσει των τιμών που επικρατούν στην αγορά. Εάν σε μεμονωμένες περιπτώσεις υφίστανται, σε αντίθεση προς το άρθρο 14, προσφορές οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στις τιμές που επικρατούν στην αγορά, ο Οργανισμός οφείλει να λάβει υπόψη του το γεγονός αυτό κατά τη σύναψη της σύμβασης στο πλαίσιο της άσκησης του αποκλειστικού του δικαιώματος.

γ) Σχετικά με τις αιτιάσεις για την αναρμοδιότητα του Οργανισμού και για την καταστρατήγηση της κοινής αγοράς

(22) Στα πλαίσια των αιτιάσεων αυτών η KLE ισχυρίζεται ότι με τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού ο Οργανισμός επιδιώκει στόχους εμπορικής πολιτικής. Εντούτοις, ο Οργανισμός δεν είναι αρμόδιος για τη λήψη μέτρων στον τομέα της εμπορικής πολιτικής δεδομένου ότι αυτά δύνανται να ληφθούν μόνο βάσει των διατάξεων του άρθρου 113 της συνθήκης ΕΚ. Η KLE με αυτό το επιχείρημά της παραγνωρίζει από πολλές απόψεις την έκταση της διάταξης και την αυτονομία της συνθήκης Ευρατόμ. Ως συνθήκη για επιμέρους τομέα που περιέχει ειδικές διατάξεις για μια κοινή πολιτική εφοδιασμού οι οποίες διέπουν επίσης τις προμήθειες από κράτη εκτός Κοινότητας, η συνθήκη Ευρατόμ κατισχύει των γενικών διατάξεων της συνθήκης ΕΚ. Η υπεροχή αυτή δεν απορρέει μόνο από τη γενική αρχή του δικαίου σύμφωνα με την οποία οι ειδικές διατάξεις υπερέχουν των γενικών, αλλά τούτο καθιερώνεται ρητά στο άρθρο 232 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ: «Η παρούσα συνθήκη δε θίγει τις διατάξεις της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας». Επιπλέον επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ιδρύθηκαν ως δύο νομικώς, οργανωτικώς και θεσμικώς ανεξάρτητες Κοινότητες.

[1] ΕΕ αριθ. L 68 της 15. 3. 1990, σ. 2.

Οι νομικές ενέργειες κάθε Κοινότητας δεν εξαρτώνται από τις νομικές πράξεις της άλλης. Με βάση τα δεδομένα αυτά, πρέπει να απορριφθεί κάθε εγχείρημα να χαρακτηρισθεί ως lex imperfecta το κεφάλαιο VI της συνθήκης Ευρατόμ και να ασκείται η κοινή πολιτική εφοδιασμού βάσει της συνθήκης Ευρατόμ υπό την επιφύλαξη του άρθρου 113 της συνθήκης ΕΚ.

(23) Ως προς τα λοιπά η Επιτροπή δεν μπορεί να αναγνωρίσει μέχρι ποίου βαθμού τα μέτρα του Οργανισμού τα οποία ελήφθησαν για την εφαρμογή της κοινής πολιτικής εφοδιασμού αντιτίθενται στις διατάξεις του άρθρου 2 στοιχείο ζ) και του άρθρου 92 και επόμενων της συνθήκης.

δ) Σχετικά με τις αιτιάσεις για την παράβαση γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου

(24) Η KLE ως πρώτο σημείο της προσφυγής επικαλείται την παράβαση της αρχής της νομικής ασφάλειας. Ισχυρίζεται ότι έχει καθορίσει την πολιτική εφοδιασμού της βάσει του άρθρου 5α του κανονισμού και ότι πληροί όλες τις θεσπισμένες στο εν λόγω άρθρο νομικές προϋποθέσεις. Ισχυρίζεται ότι ο Οργανισμός δεν της γνωστοποίησε ποτέ τις ποσοστώσεις προμήθειας με συνέπεια να μη διασφαλίζεται επαρκής βαθμός διαφάνειας. Σχετικά με τα ανωτέρω δέον να παρατηρηθεί ότι ήδη βάσει της διατύπωσης του άρθρου 5α του κανονισμού του Οργανισμού η γνωστοποίηση των ελάχιστων στοιχείων που προβλέπονται στη σύμβαση δεν θεμελιώνει αξίωση για σύναψη σύμβασης από τον Οργανισμό. Όπως προκύπτει ιδίως από τις διατάξεις του άρθρου 5α στοιχεία ζ) και η), ο Οργανισμός έχει το δικαίωμα να αρνηθεί, ενδεχομένως, τη σύναψη συμβάσεων (βλέπε σχετικά ανωτέρω σημείο 14).

Οι αρχές της κοινής πολιτικής εφοδιασμού, ιδίως σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού και των τιμών που επικρατούν στην αγορά για τις προμήθειες από τα κράτη μέλη της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ), έπρεπε επίσης να είναι γνωστές στην KLE. Εκτός από τις προαναφερθείσες στα σημεία 16 και 21 νομικές πράξεις, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, οι καταναλωτές και οι παραγωγοί πυρηνικών υλικών στην Κοινότητα λαμβάνουν μέρος στη διαμόρφωση και εφαρμογή της κοινής πολιτικής εφοδιασμού μέσω της συμβουλευτικής επιτροπής του Οργανισμού.

(25) Σύμφωνα με το άρθρο X του καταστατικού του Οργανισμού εφοδιασμού Ευρατόμ της 6ης Νοεμβρίου 1985 [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας [2], βάσει του οποίου συνιστάται η συμβουλευτική επιτροπή του Οργανισμού, «το Συμβούλιο διορίζει κατόπιν προτάσεως των κρατών μελών με βάση γνωμοδότηση της Επιτροπής εκπροσώπους των παραγωγών και των καταναλωτών καθώς και εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου» ως μέλη της συμβουλευτικής Επιτροπής. Βάσει του άρθρου XI πρώτο εδάφιο του καταστατικού, η συμβουλευτική επιτροπή αποτελεί «όργανο σύνδεσης μεταξύ του Οργανισμού, αφενός, και των καταναλωτών και των ενδιαφερομένων αφετέρου». Όπως προκύπτει από πολυάριθμα πρακτικά συνεδριάσεων, τα εν λόγω θέματα της κοινής πολιτικής εφοδιασμού εξετάσθηκαν επανειλημμένα από τη συμβουλευτική επιτροπή. Επιπροσθέτως, ο Οργανισμός ενημέρωσε τους καταναλωτές σχετικά με την κοινή πολιτική εφοδιασμού, ενώ σύμφωνα με τα πρακτικά συνεδριάσεων ήταν παρόντες και εκπρόσωποι της KLE.

(26) Κατά τα άλλα στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για εκ των προτέρων καθορισθείσες και σε μεμονωμένους καταναλωτές υπολογισθείσες ποσοστώσεις προμηθειών. Τουναντίον, επειδή μόνον ο Οργανισμός νομιμοποιείται να συνάπτει συμβάσεις για την προμήθεια πυρηνικού υλικού από αποθέματα κρατών εκτός της Κοινότητας, ο Οργανισμός επιδιώκει να ανταποκρίνεται στο μέτρο του δυνατού στα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής εφοδιασμού και αρνείται ή επιβάλλει όρους για τη σύναψη συμβάσεων μόνον εφόσον με βάση τα δεδομένα της εκάστοτε περίπτωσης η σύναψη της υποβαλλόμενης σύμβασης θα είχε ως συνέπεια να εξασφαλίσει προνομιακή θέση στον ενδιαφερόμενο καταναλωτή.

(27) Η KLE διατυπώνει περαιτέρω την αιτίαση ότι η απόφαση του Οργανισμού παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας των ενεργειών της διοίκησης. Επικαλούμενη σχετικό παράδειγμα από τις περί γεωργίας διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, η KLE υποστηρίζει την άποψη ότι η συνθήκη Ευρατόμ δεν προβλέπει καμία διαφανή για τους συμμετέχοντες στην αγορά διαδικασία που να ανταποκρίνεται στις αρχές του κράτους δικαίου, να είναι αντικειμενική και να εφαρμόζεται αδιακρίτως.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με την απόφαση αυτή. Ακριβώς μέσω της απλουστευμένης διαδικασίας του άρθρου 5α του κανονισμού του Οργανισμού η Κοινότητα διασφαλίζει στους καταναλωτές και τους παραγωγούς υψηλό βαθμό διαφάνειας και ελευθερίας διαμόρφωσης των όρων της οικονομίας της αγοράς και περιορίζει τις τυχόν παρεμβάσεις βάσει των κανόνων του δημοσίου δικαίου στο ελάχιστο, σύμφωνα με τις κρατούσες συνθήκες της αγοράς. Αν αποδειχθεί βεβαίως ότι οι καταναλωτές και οι παραγωγοί στην Κοινότητα που συμμετέχουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή, ή και εκτός αυτής, τάσσονται υπέρ του επιχειρήματος της KLE για τη γενική κατάργηση αυτής της απλουστευμένης διαδικασίας και την εισαγωγή μιας επίσημης ρύθμισης ποσοστώσεων σύμφωνα με το πρότυπο των περί γεωργίας διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, ο Οργανισμός θα αντιμετωπίσει νέα δεδομένα και θα πρέπει να μελετήσει τα ανάλογα μέτρα. Μέχρι τώρα όμως η συμβουλευτική επιτροπή και οι καταναλωτές και οι παραγωγοί έχουν σχεδόν ομόφωνα απορρίψει τέτοιου είδους σχέδια.

[1] ΕΕ αριθ. 27 της 6. 12. 1958, σ. 534/58.
[2] ΕΕ αριθ. L 302 της 15. 11. 1985.

(28) Η KLE διατυπώνει εν συνεχεία την αιτίαση ότι ο Οργανισμός παραβιάζει τη γενική αρχή της ισότητας, επειδή εφαρμόζει μια «αυτόματη ποσόστωση» για κάθε μεμονωμένο καταναλωτή, χωρίς να λαμβάνει υπόψη την εκάστοτε κατάσταση των καταναλωτών και τους όρους εκάστης σύμβασης προμήθειας.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στα σημεία 26 και 27, στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για την εισαγωγή ενός γενικού και απαρέγκλιτου συστήματος ποσοστώσεων για όλους τους καταναλωτές, αλλά για την εξέταση από τον Οργανισμό των όρων εκάστης σύμβασης με γνώμονα τα δεδομένα της επιμέρους περίπτωσης (βλέπε σχετικά ιδίως σημείο IV των αιτιολογικών σκέψεων της απόφασης αριθ. 1/94).

(29) Η KLE αιτιάται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Ισχυρίζεται ότι η υπό όρους υπογραφή της ενδοκοινοτικής σύμβασης προμήθειας δεν είναι απαραίτητη, δεδομένου ότι για επίτευξη των αναφερθέντων στόχων του Οργανισμού αρκεί σχετική παρέμβαση δυνάμει του αποκλειστικού δικαιώματος σύναψης συμβάσεων για προμήθειες από μη κοινοτικές χώρες. Ισχυρίζεται ότι η άρνηση της άνευ όρων σύναψης σύμβασης είναι αντίθετη με την αρχή της αναλογικότητας επειδή η συνθήκη προβλέπει λιγότερο επιβαρυντικά μέσα άσκησης πολιτικής εφοδιασμού, όπως η δημιουργία αποθεμάτων ασφαλείας και η προώθηση προγραμμάτων. Εξάλλου, θεωρεί ότι η συνθήκη επ' ουδενί λόγω αποσκοπεί να εξαναγκάσει τους καταναλωτές, βάσει γεωγραφικής διαφοροποίησης των πηγών προμήθειας. Επιπλέον, είναι αμφίβολο αν για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων απαιτείται ο περιορισμός των εισαγωγών από την ΚΑΚ σε 20 έως 25 %.

(30) Καταρχάς, η Επιτροπή για λόγους διασφάλισης της εμπιστοσύνης και της καλής πίστης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών δεν φρονεί ότι ο Οργανισμός, εάν εγνώριζε την προέλευση των υλικών, θα έπρεπε να είχε συνάψει άνευ όρων τη σύμβαση προμήθειας μεταξύ της KLE και της BNFL ή θα έπρεπε να αρνηθεί τη σύναψη της σύμβασης προμήθειας μεταξύ της BNFL και των προμηθευτών της.

(31) Όσον αφορά τη δημιουργία αποθεμάτων ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 72 δεύτερο εδάφιο, και τη συμμετοχή σε προγράμματα μεταλλευτικής έρευνας, σύμφωνα με το άρθρο 70 της συνθήκης, το επιχείρημα της KLE δεν είναι κατάλληλο για να θέσει σε αμφισβήτηση τη νομιμότητα των ενεργειών του Οργανισμού, επειδή πρόκειται για αρμοδιότητες της Επιτροπής και του Συμβουλίου και όχι για αρμοδιότητες του Οργανισμού. Ο Οργανισμός είναι, σύμφωνα με το άρθρο 72 πρώτο εδάφιο, αρμόδιος μόνο για τη δημιουργία εμπορικών αποθεμάτων, δεν πληρούνται όμως οι όροι του πραγματικού αυτής της διάταξης ενόψει της σημερινής κατάστασης στον τομέα του εφοδιασμού.

(32) Στη μομφή ότι ο Οργανισμός πιέζει τους χρήστες να αγοράζουν ουράνιο σε «υπερβολικά υψηλές τιμές» αρκεί η παρατήρηση ότι η απόφαση του Οργανισμού, βάσει του σημείου 11 των αιτιολογικών σκέψεων, δεν υποστηρίζει την απόκτηση σε υπερβολικές υψηλές τιμές, αλλά αναφέρεται σε τιμές «που σχετίζονται με εκείνες της αγοράς δηλαδή αντανακλούν το κόστος παραγωγής και συμφωνούν με τις τιμές που εφαρμόζουν οι παραγωγοί στα κράτη που διέπονται από την οικονομία της αγοράς».

(33) Σε ό,τι αφορά, τέλος, την αμφισβήτηση της καταλληλότητας του ποσοστού 20 έως 25 % για τις προμήθειες από κράτη της ΚΑΚ, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η Κοινότητα έχει συνάψει μακροχρόνιες συμβάσεις προμηθειών με αρκετές τρίτες χώρες. Οι σχέσεις με αυτές τις συμβαλλόμενες χώρες καθώς και με άλλες προμηθεύτριες χώρες πρέπει να συνεκτιμώνται στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής εφοδιασμού και, κατά συνέπεια, περαιτέρω αύξηση του μεριδίου προμηθειών από χώρες της ΚΑΚ δεν συμβιβάζεται με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα από πλευράς εφοδιασμού της Κοινότητας υπό τις σημερινές συνθήκες.

ε) Ως προς τις αιτιάσεις για κατάχρηση της διακρατικής εξουσίας εκ μέρους του Οργανισμού

(34) Το επιχείρημα της KLE στο σημείο αυτό βασίζεται σε πολέμιους υπαινιγμούς ως προς τα κίνητρα για το χειρισμό του θέματος από τον Οργανισμό, τους οποίους η Επιτροπή απορρίπτει κατηγορηματικά. Στο βαθμό που η KLE προβάλλει ισχυρισμούς στην υπόθεση, οι ισχυρισμοί αυτοί αποκρούσθηκαν προηγουμένως και απορρίφθηκαν (βλέπε ιδιαιτέρως σημεία 14, 15, 16 και 22).

στ) Σχετικά με την αιτίαση της μη δημιουργίας «προνομιακής θέσης έναντι άλλων καταναλωτών» σε περίπτωση σύναψης σύμβασης άνευ όρων

(35) Η τελευταία αυτή αιτίαση της KLE υποδιαιρείται σε περισσότερες επί μέρους αιτιάσεις, τις οποίες η KLE συνοψίζει με τους ακόλουθους τίτλους:

i) υλοποίηση της δίκαιης κατανομής μέσω της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων βάσει του άρθρου 5α του κανονισμού του Οργανισμού,

ii) αναρμοδιότητα διενέργειας πράξεων λόγω μη σύννομων πρακτικών του Οργανισμού έναντι άλλων καταναλωτών,

iii) πλημμελής μεμονωμένη εφαρμογή τοου άρθρου 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της συνθήκης,

iv) πλημμελής εφαρμογή του άρθρου 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της συνθήκης, βάσει της ιστορικής ερμηνείας της,

v) καμία παράβαση των διατάξεων για ισοδύναμη πρόσβαση,

vi) ελλιπής, σε κοινοτική κλίμακα, εφαρμογή της «πολιτικής γεωγραφικής διαφοροποίησης του Οργανισμού».

(36) Τα επιχειρήματα i) και ii) της προσφυγής επαναλαμβάνουν, ως προς τα ουσιώδη σημεία τους, προηγούμενους ισχυρισμούς οι οποίοι απορρίφθηκαν στα σημεία 14επ. Η KLE αναγνωρίζει όμως ότι «το άρθρο 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) ΕΚΑΕ, πέραν των προϋποθέσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 5α του κανονισμού, μπορεί να ερμηνευθεί ενδεχομένως ως έλεγχος καταχρήσεων», άποψη που προσεγγίζει τη νομική άποψη του Οργανισμού και της Επιτροπής ως προς ένα ουσιώδες σημείο (βλέπε ανωτέρω σημείο 26).

Επιπλέον, από το συλλογισμό της KLE, ότι στο παρελθόν ο Οργανισμός επέτυχε ενδεχομένως να εφαρμόσει «έναντι μεμονωμένων ή μεγάλου μέρους καταναλωτών τη διαφοροποιημένη πολιτική που δήθεν επιδιώκει στα πλαίσια της άσκησης του αποκλειστικού του δικαιώματος» καταδεικνύεται ότι η εικαζόμενη «ως οιονεί συμβολαιογραφική» λειτουργία του Οργανισμού (βλέπε σημείο iii) δεν ανταποκρίνεται στην πράξη. Το γεγονός ότι δεν υφίσταται καμία νομική βάση έχει αποδειχθεί προηγουμένως (βλέπε ιδίως σημείο 14).

Αν και κατά πόσον το άρθρο 52 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) αφορά «βάσει της συμβατικής προέλευσής του μια διαφορετική περίπτωση», όπως ισχυρίζεται η KLE στο σημείο iv), δεν χρειάζεται να ερευνηθεί, επειδή η συνθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 208, ισχύει για απεριόριστο χρόνο και οι διατάξεις της είναι δεσμευτικές ακόμη και όταν τροποποιούνται οι προϋποθέσεις.

Το επιχείρημα στο σημείο v) της προσφυγής επαλαμβάνει ένα προηγούμενο επιχείρημα της προσφυγής και απορρίφθηκε ανωτέρω στην παράγραφο 30.

Στο σημείο vi) η KLE, τέλος, αναγνωρίζει ότι «θα αποκτούσε προνομιακή θέση μόνον εάν ο Οργανισμός είναι σε θέση να εφαρμόσει τη "διαφοροποιημένη πολιτική" του με ισοδύναμη επιβάρυνση όλων των καταναλωτών». Η KLE δεν μπορεί να επικαλεσθεί πιθανή μη σύννομη συμπεριφορά τρίτων έναντι του Οργανισμού, έστω και εάν πράγματι «μεμονωμένοι καταναλωτές εγκατεστημένοι στην Κοινότητα παρακάμπτουν τον Οργανισμό», όπως ισχυρίζεται η KLE άλλα χωρίς περαιτέρω ουσιαστικά επιχειρήματα.

Η Επιτροπή, τέλος, πιστεύει ότι δεν πρέπει να διατυπωθούν αντιρρήσεις ως προς το μη επακριβώς καθοριζόμενο ποσοστό 20 έως 25 % για τον εφοδιασμό από τα κράτη της ΚΑΚ, επειδή το περιθώριο αυτό διευκολύνει τη συνεκτίμηση των συνθηκών της εκάστοτε περίπτωσης περισσότερο από ότι ένα σταθερό ποσοστό.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(37) Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, καμία από τις αιτιάσεις κατά της απόφασης αριθ. 1/94 του Οργανισμού δε θεμελιώνεται. Επειδή από την εξέταση δεν έχει προκύψει κανένα στοιχείο το οποίο να θέτει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της απόφασης αριθ. 1/94, τα αιτήματα της KLE δεν μπορούν να γίνουν δεκτά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα αιτήματα της Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH τα οποία διατυπώνονται στην επιστολή της 20ής Ιουνίου 1994, απορρίπτονται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH Rheinlanddamm 24, D-44139 DORTMUND, Bundes-republik Deutschland.

Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 1994.

Για την Επιτροπή

Abel MATUTES

Μέλος της Επιτροπής